

Μαζί πάμε μπροστά

Επιμέλεια: ΛΕΝΑ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

Τι είναι αυτό που χαρακτηρίζει χρόνια τώρα την Ελλάδα; Μπορείς να γίνεις αυτό που πραγματικά θέλεις; Μπορείς να ενωθείς μαζί με άλλους για να κάνεις αυτό που θέλεις; Στη Sarcha αυτό ακριβώς συμβαίνει. Είναι μια μη κερδοσκοπική εταιρεία που ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2006 με στόχο την εκπαίδευση και την ενεργοποίηση του κοινού ως προς το ρόλο της αρχιτεκτονικής. Μέσα από έρευνες, δράσεις και προγράμματα εξετάζουν τη σχέση της αρχιτεκτονικής με τις ποικίλες εκφάνσεις και την πολιτική διάσταση των ατομικών και συλλογικών δραστηριοτήτων. Λένε, πάντως, ότι καλύτερα είναι να τους συστήνεις λέγοντας τι «δεν είναι».

H Sarcha δεν είναι ομάδα «Είμαστε κάτι ανοιχτό. Μια συνεργασία ανθρώπων. Δεν έχουμε μέλη. Είμαστε συμμετοχοί. Οι ομάδες για να κρατήσουν ενότητα και ομοιογένεια αναγκάζονται κάποιες φορές να διώξουν τα μέλη τους. Το θέμα είναι πώς μπορείς να το αποφύγεις αυτό. Το ζητούμενο είναι να μπορείς να δέχεσαι συνέχεια νέο κόσμο. Είναι μεγαλύτερη πρόκληση να συνεργάζεσαι με ανθρώπους που δεν γνωρίζεις. Αυτό βγάζει το καλύτερο αποτέλεσμα. Δεν παγώνεις στα ίδια και στα ίδια, αλλά σ' εκπλήσσουν. Μαζεύεις απόψεις, διαφοροποιείσαι. Από το 2006 φτάσαμε στις 160 συμμετοχές και αυτό δείχνει κάτι. Κάτι ανοιχτό δεν σημαίνει ότι δεν έχει δομή. Υπάρχουν ιδρυτικά μέλη, συμβουλευτικές και τιμητικές επιτροπές, γιατί αλλιώς θα ήταν όλα στον αέρα. Η δομή είναι ραχοκοκαλιά μας».

H Sarcha δεν είναι ακαδημαϊκό ίδρυμα, «είναι ένα σχολείο, με την αρχαιοελληνική έννοια της λέξης. Δηλαδή ένα σύνολο ανθρώπων, οι οποίοι δεν σχετίζονται με κάποια επαγγελματική σχέση, αλλά βρίσκονται μαζί στον ελεύθερο χρόνο τους γιατί έτσι το θέλουν. Κι εμείς είμαστε εδώ, γιατί είναι κάτι που θέλουμε να κάνουμε. Δεν θα πάρει κανείς πτυχίο από εδώ. Δεν συνδέεται με την αγορά. Η διαμόρφωση του κτισμένου περιβά-

για να αλλάξουν τα πράγματα, ο τρόπος σκέψης. Η συστηματοποίηση μιας περιρρέουσας αίσθησης γίνεται εργαλείο και γνώση. Είναι κάτι πέρα από το απλά κάνω μια δράση στην πόλη».

Μπες στο παιχνίδι

Το 2010 η Sarcha εκπόνησε μια πιλοτική μελέτη στην περιοχή Γεράνι της Αθήνας. Η μελέτη διακρίθηκε ανάμεσα σε 54 στο διεθνές διαγωνισμό του Royal Society of Arts με θέμα τον «Επινοητικό Αρχιτέκτονα» (Ανοδίνιο, Μάιος 2011). Είναι μία οριζόντια και κάθετη καταγραφή, μία σε βάθος

που επηρεάζουν την περιοχή. Ορίσαμε 4 ομάδες παικτών με διαφορετικά εσωτερικά συμφέροντα, αλλά με μία συγκεκριμένη δυναμική. Είναι καταστηματάρχες, ιδιοκτήτες ακινήτων, επενδυτές, είναι άνεργοι, άστεγοι, μετανάστες. Οι ομάδες συνδιαλέγονται για να βρεθεί μία από κοινού αποδεκτή λύση σύνθετων προβλημάτων, που αφορούν σε πραγματικά προβλήματα, σε πραγματικά οικοδομικά τετράγωνα. Κάθε παίκτης έχει ένα ρόλο. Τα προβλήματα είναι απλοποιημένα για τις ανάγκες του παιχνιδιού, ώστε να είναι βατό σε όλες τις ηλικίες, όπως συνέβη με τους μαθητές της

Βλέπουμε τα προβλήματα της πόλης και πώς αυτά μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε αλλάζοντας νοοτροπία

School of Architecture for All: «Μαζί αλλάζουμε νοοτροπία»

αρχιτέκτονας, Μαρία Θεοδώρα

λοντος είναι μια σύνθετη "επιχείρηση" η οποία υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό τη δραστηριότητα των αρχιτεκτόνων και των πελατών τους. Η ανάληψη αυτής της διαδικασίας απευθύνεται σε ένα ευρύτερο κοινό, το οποίο με οποιοδήποτε τρόπο ενέχεται ή απλά βιώνει τη διαμόρφωση του καθημερινού περιβάλλοντος».

H Sarcha δεν είναι πολιτιστικός φορέας. «Εμείς βλέπουμε τα προβλήματα που υπάρχουν και πώς αυτά μπορείς να τα αντιμετωπίσεις αλλάζοντας νοοτροπία. Στην ουσία παίρνεις ανθρώπους που μπορεί να μην είναι επιστήμονες, αλλά αισθάνονται ότι υπάρχει πρόβλημα. Προσπαθούμε να δούμε με διαφορετικό τρόπο την πόλη. Είναι μια επιστημονική δουλειά. Συστηματοποιείς ότι υπάρχει απόψεις, αίσθησης για την πόλη-, για να φτιάξεις ένα corpus. Αυτό μετά χρησιμοποιείται ως εργαλείο

απεικόνιση και κατανόηση των ιδιαίτερων συνθηκών της περιοχής. «Το Γεράνι δεν ήταν απλά μια μελέτη. Περιέχει προτάσεις. Έχει περάσει ένας χρόνος κι ακόμα δεν έχει προχωρήσει κάτι. Άρα έπρεπε να βρούμε έναν τρόπο να συνεχίσουμε να προωθούμε αυτές τις ιδέες ασχέτως πολιτικής βούλησης. Κι έτσι Ξαφνικά, όπως ξεκινούν κάποια πράγματα, προέκυψε η ιδέα του Polyropolis. Το Polyropolis αντιστρέφει τη λογική του παιχνιδιού της "monopoly", στην οποία "ο νικητής τα παίρνει όλα", για να την προσαρμόσει στα σύνθετα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες πόλεις και να πειραματιστεί με τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι κάτοικοι των πόλεων μπορούν από κοινού να κατέχουν και να ενεργοποιούν τους αστικούς πόρους. Είναι ένα επιτραπέζιο κοινωνικό παιχνίδι με ταμπλό το Γεράνι και με ομάδες τις κατηγορίες των ανθρώπων

**ΠΑΡΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟ
KEEP WALKING
PROJECT
ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΑΤΗΣΕ
ΓΙΑ ΤΟ PROJECT
ΠΟΥ ΣΕ
ΕΜΠΙΝΕΙ!**

σολής Μωραϊτη. Το Polyropolis είναι σε διαδικασία ανάπτυξης, παρουσιάζεται δημόσια και παίζεται δοκιμαστικά, ενώ παράλληλα ξεκινά η εφαρμογή του εκτός Αθηνών (σταθμοί: Χανιά, Θεσσαλονίκη, Ρώμη, Λονδίνο). Το παιχνίδι έχει χρονικό περιθώριο και μάλιστα αυστηρό. Αλλιώς θα ήταν ατέρμονο. Πόντο θα πάρει αυτός που θα επιλύσει το πρόβλημα και θα μπορέσει να εμπλέξει, να συνδιαλέξει για την επίλυση του με περισσότερες ομάδες. Αυτό μπορεί να επαναληφθεί 21 φορές, όσα είναι δηλαδή τα οικοδομικά τετράγωνα στη μελέτη για το Γεράνι. Είναι ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι, γιατί δεν είναι σαν τη Monopoly με τους στάνταρ κανόνες, που άμα είσαι ο καλύτερος τα παίρνεις όλα. Το θέμα είναι να το παίξεις ξανά και ξανά, για να ανακαλύψεις άλλους τρόπους συνεργασίας με τους άλλους. Στα πλαίσια του παιχνιδιού έχεις την ελευθερία να πεις κάτι που ακούγεται αστείο, αλλά μέσα απ' αυτό μπορεί να βγει κάτι καινούργιο, κάτι καινοτόμο. Το παιχνίδι σ' απελευθερώνει να σκεφτείς».

info Πώς επικοινωνώ με τη Sarcha; Στέλνεις e-mail στη διεύθυνση info@sarcha.gr
Πώς μπορώ να συμμετέχω; Στείλε σχόλιο, με το οποίο να δηλώνεις ενδιαφέρον.